

Slovenská technická univerzita v Bratislave
Fakulta informatiky a informačných technológií

Dátové štruktúry a algoritmy

Zadanie 1 – správa pamäti

LS 2020/2021

Samuel Kováč

Študijný program: B-INFO4
Vyučujúci: Ing. Lukáš Kohútka, PhD.
Cvičenia: Pondelok 9:00
Marec 2021

Vypracovanie zadania

Hlavička v mojom riešení sa skladá z 4 bytov (integer), pričom voľnosť bloku pamäte určujem podľa znamienka čísla v hlavičke. Ak je dané číslo kladné, znamená to že je blok voľný a naopak. Pri inicializácii si tiež nastavím päť pamäte na nulu (funguje ako ukončovaci znak). Program využíva len jednu globálnu premennú *m* ktorá slúži ako ukazovateľ na začiatok pamäte. Algoritmus alokovania pamäte ktorý som použil, sa nazýva First fit. Jeho výhodou je rýchlosť, keďže alokuje hneď prvý voľný blok pamäte a nerobí ďalšie zložité porovnávanía. Nevýhodou je ale zvýšená externá fragmentácia oproti algoritmu Best fit. First fit tiež obvykle zanecháva väčší voľný blok na konci pamäte. Na základe tohto algoritmu vieme určiť časovú $O(n)$ a pamäťovú $O(n)$ náročnosť programu.

memory_alloc

Funkcia *memory_alloc* má poskytovať služby analogické štandardnému *malloc*. Teda, vstupné parametre sú veľkosť požadovaného súvislého bloku pamäte a funkcia mu vráti: ukazovateľ na úspešne alokovaný kus voľnej pamäte, ktorý sa vyhradil, alebo NULL, keď nie je možné súvislú pamäť požadovanej veľkosti vyhradiť.

```
void *memory_alloc(size_t size){  
    void *ptr = m;  
    while(((int*)ptr) < size || (!(is_free(((int*)ptr)))) && (((char*)ptr) != 0))  
        ptr += abs(((int*)ptr)) + sizeof(int);
```

Na začiatku funkcie pomocou while loopu nájdeme prvý voľný blok pamäte.

Prvá podmienka kontroluje či sa veľkosť nájdeného bloku rovná požadovanej veľkosti. Ak áno, nastaví znamienko hlavičky na (-) a funkcia vráti pointer na alokovaný blok, posunutý o veľkosť hlavičky.

```
if(((int*)ptr) == size) {  
    *((int*)ptr) = *((int*)ptr) * (-1);  
    return (void*)(ptr + sizeof(int));  
}
```

V prípade že veľkosť voľného bloku je väčšia ako požadovaná veľkosť, voľný blok je treba rozdeliť. Najprv **skontroluje** či po rozdelení bloku nezostane voľný blok veľmi malej veľkosti (5B – 4B hlavička) - v prípade že zvyšný blok je veľmi malý, voľný blok nebude rozdeľovať. Ak je zvyšok dostatočne veľký, funkcia voľný blok **rozdeli** a vráti pointer na alokovaný blok, posunutý o veľkosť hlavičky.

```
else if(((int*)ptr) > size) {  
    void *z = ptr + sizeof(int) + size;  
    int r = (((int*)ptr)-size-sizeof(int));  
    if (r < 1) {  
        *((int*)ptr) = *((int*)ptr) * (-1);  
        return (void*)(ptr + sizeof(int));  
    }  
    *((int*)z) = (((int*)ptr)-size-sizeof(int));  
    *((int*)ptr)=size;  
    *((int*)ptr)= *((int*)ptr) * (-1);  
    return (void*)(ptr + sizeof(int));  
}
```

Nakoniec ak sa blok do teraz nepodarilo alokovať, znamená to že neexistuje voľný blok s dostatočnou veľkosťou a funkcia vráti NULL.

```
else {  
    printf("Nedostatok miesta pre velkost %d\n", size);  
    return NULL;  
}
```

memory_init()

Funkcia `memory_init` slúži na inicializáciu spravovanej voľnej pamäte. Predpokladajte, že funkcia sa volá práve raz pred všetkými inými volaniami `memory_alloc`, `memory_free` a `memory_check`. Vid' testovanie nižšie. Ako vstupný parameter funkcie príde blok pamäte, ktorú môžete použiť pre organizovanie a aj pridelenie voľnej pamäte. Vaše funkcie nemôžu používať globálne premenné okrem jednej globálnej premennej na zapamätanie ukazovateľa na pamäť, ktorá vstupuje do funkcie `memory_init`. Ukazovatele, ktoré prideľuje vaša funkcia `memory_alloc` musia byť výhradne z bloku pamäte, ktorá bola pridelená funkcii `memory_init`.

Funkcia `memory_init` najskôr nastaví celé pole pamäte na 1tky, potom nastaví globálny pointer (`m`) na začiatok pamäte. Nakoniec nastavíme do hlavičky veľkosť pamäte (odčítame veľkosť hlavičky a päty) a nastavíme päťu na 0 ako koncový znak poľa.

```
void memory_init(void *ptr, int size) {
    for(int i = 0; i < size; i++)
        *((char*)ptr + i) = 1;
    m=ptr;
    *((int*)ptr) = size - sizeof(int) - sizeof(int);
    *((int*)(ptr+size-sizeof(int))) = 0;
}
```

memory_free()

Funkcia `memory_free` slúži na uvoľnenie vyhradeného bloku pamäti, podobne ako funkcia `free`. Funkcia vráti 0, ak sa podarilo (funkcia zbehla úspešne) uvoľniť blok pamäti, inak vráti 1. Môžete predpokladať, že parameter bude vždy platný ukazovateľ, vrátený z predchádzajúcich volaní funkcie `memory_alloc`, ktorý ešte nebol uvoľnený.

Funkcia `memory_free` najprv odčíta veľkosť hlavičky od zadaného pointera, následne skontroluje pointer funkciou `memory_check` a uvoľní ho pomocou otočenia znamienka hlavičky na kladnú hodnotu.

```
int memory_free(void *valid_ptr) {
    if(valid_ptr)
        valid_ptr -= sizeof(int);
    if(memory_check(valid_ptr)) {
        *((int*)valid_ptr) = *((int*)valid_ptr) * (-1);
        memory_merge();
        return 1;
    }
    printf("Neplatny pointer, nemozno uvolnit\n");
    return 0;
}
```

memory_check()

Funkcia `memory_check` slúži na skontrolovanie, či parameter (ukazovateľ) je platný ukazovateľ, ktorý bol v nejakom z predchádzajúcich volaní vrátený funkciou `memory_alloc` a zatiaľ nebol uvoľnený funkciou `memory_free`. Funkcia vráti 0, ak je ukazovateľ neplatný, inak vráti 1.

Funkcia `memory_check` skontroluje či sa pointer nerovná NULL alebo nie je voľný a podľa toho vráti 0/1

```
int memory_check(void *ptr) {
    if (!ptr || is_free(*((int*)ptr)))
        return 0;
    else
        return 1;
}
```

memory_merge()

```
void memory_merge() {  
    void *ptr = m;  
    while(*((char*)ptr) != 0) {  
        if(is_free(*((int*)ptr)) && is_free(*((int*)(ptr + abs(*((int*)ptr)) + sizeof(int))) && (*((char*)(ptr + abs(*((int*)ptr)) + sizeof(int))) != 0)) {  
            *((int*)ptr) += (*((int*)(ptr + *((int*)ptr) + sizeof(int))) + sizeof(int));  
        }  
        ptr += abs(*((int*)ptr)) + sizeof(int);  
    }  
}
```

Pomocná funkcia ktorej úlohou je pospájať susediace voľné bloky. Ak sú za sebou 2 voľné bloky, k veľkosti prvého bloku pripočíta veľkosť druhého + veľkosť hlavičky druhého.

vypis()

Zabezpečuje vizuálne zobrazenie rozloženia pamäte. Zobrazí všetky bloky pamäte ako číslo predstavujúce veľkosť daného bloku (bez hlavičky). Ak je číslo kladné, daný blok je voľný a naopak.

```
void vypis() {  
    void *ptr = m;  
    printf("| ");  
    while(*((char*)ptr) != 0) {  
        printf("%d | ", *((int*)ptr));  
        ptr += abs(*((int*)ptr)) + sizeof(int);  
    }  
    printf("\n");  
}
```

Testy

1. test

Prideľovanie rovnakých blokov malej veľkosti (12 bytov) pri použití malých celkových blokov pre správcu pamäte (100bytov)

```
Test1 :  
| 92 |  
| -12 | 76 | | | | |
| -12 | -12 | 60 |  
| -12 | -12 | -12 | 44 |  
| -12 | -12 | -12 | -12 | 28 |  
| -12 | -12 | -12 | -12 | -12 | 12 |  
| -12 | -12 | -12 | -12 | -12 | -12 |  
Nedostatok miesta  
| -12 | -12 | -12 | -12 | -12 | -12 |  
Nedostatok miesta  
| -12 | -12 | -12 | -12 | -12 | -12 |  
| 12 | -12 | -12 | -12 | -12 | -12 |  
| 28 | -12 | -12 | -12 | -12 |  
| 44 | -12 | -12 | -12 |  
| 60 | -12 | -12 |  
| 76 | -12 |  
| 92 |  
Neplatny pointer, nemožno uvoľniť  
Neplatny pointer, nemožno uvoľniť  
Test1 prebehol uspesne
```

Priebeh pamäte počas testu

Úspešnosť alokovania oproti ideálnemu riešeniu : 62.5%

2. test

Prideľovanie nerovnakých blokov malej veľkosti (náhodné veľkosti 8 až 24bytov) pri použití malých celkových blokov pre správcu pamäte (100 bytov)

```
Test2 :
| 92 |
| -15 | 73 | | | |
| -15 | -13 | 56 |
| -15 | -13 | -18 | 34 |
| -15 | -13 | -18 | -22 | 8 |
Nedostatok miesta
| -15 | -13 | -18 | -22 | 8 |
Nedostatok miesta
| -15 | -13 | -18 | -22 | 8 |
Nedostatok miesta
| -15 | -13 | -18 | -22 | 8 |
Nedostatok miesta
| -15 | -13 | -18 | -22 | 8 |
| 15 | -13 | -18 | -22 | 8 |
| 32 | -18 | -22 | 8 |
| 54 | -22 | 8 |
| 80 | 8 |
Neplatny pointer, nemožno uvoľniť
Neplatny pointer, nemožno uvoľniť
Neplatny pointer, nemožno uvoľniť
Neplatny pointer, nemožno uvoľniť
Test2 prebehol úspešne
```

Priebeh pamäte počas testu

Úspešnosť alokovania oproti ideálnemu riešeniu : **65 - 75%**

3. test

Prideľovanie nerovnakých blokov väčšej veľkosti (veľkosti 500 až 5000 bytov) pri použití väčších celkových blokov pre správcu pamäte (10 000 bytov)

```
Test3 :
| 9992 |
| -2858 | 7130 | | |
| -2858 | -1841 | 5285 |
| -2858 | -1841 | -2087 | 3194 |
Nedostatok miesta pre veľkosť 4385
| -2858 | -1841 | -2087 | 3194 | | |
| -2858 | -1841 | -2087 | -1275 | 1915 |
| -2858 | -1841 | -2087 | -1275 | -1797 | 114 |
Nedostatok miesta pre veľkosť 2466
| -2858 | -1841 | -2087 | -1275 | -1797 | 114 |
Nedostatok miesta pre veľkosť 4047
| -2858 | -1841 | -2087 | -1275 | -1797 | 114 |
| 2858 | -1841 | -2087 | -1275 | -1797 | 114 |
| 4703 | -2087 | -1275 | -1797 | 114 |
| 6794 | -1275 | -1797 | 114 |
Neplatny pointer, nemožno uvoľniť
| 8073 | -1797 | 114 |
| 9874 | 114 |
Neplatny pointer, nemožno uvoľniť
Neplatny pointer, nemožno uvoľniť
Test3 prebehol úspešne
```

Priebeh pamäte počas testu

Úspešnosť alokovania oproti ideálnemu riešeniu : **100%**

4. test

Pridelovanie nerovnakých blokov malých a veľkých veľkostí (veľkosti od 8 bytov do 50 000 bytov) pri použití väčších celkových blokov pre správcu pamäte (100 000 bytov).

```
Test4 :
| 99992 |
| -17852 | 82136 | | | | | |
| -17852 | -19365 | 62767 |
| -17852 | -19365 | -15167 | 47596 |
| -17852 | -19365 | -15167 | -15839 | 31753 |
| -17852 | -19365 | -15167 | -15839 | -361 | 31388 |
| -17852 | -19365 | -15167 | -15839 | -361 | -21881 | 9503 |
Nedostatok miesta pre veľkosť 14960
| -17852 | -19365 | -15167 | -15839 | -361 | -21881 | 9503 |
Nedostatok miesta pre veľkosť 28804
| -17852 | -19365 | -15167 | -15839 | -361 | -21881 | 9503 |
| 17852 | -19365 | -15167 | -15839 | -361 | -21881 | 9503 |
| 37221 | -15167 | -15839 | -361 | -21881 | 9503 |
| 52392 | -15839 | -361 | -21881 | 9503 |
| 68235 | -361 | -21881 | 9503 |
| 68600 | -21881 | 9503 |
| 90485 | 9503 |
Neplatný pointer, nemožno uvoľniť
Neplatný pointer, nemožno uvoľniť
Test4 prebehol úspešne
```

Priebeh pamäte počas testu

Úspešnosť alokovania oproti ideálnemu riešeniu : 99.7 - 99.94%

Záver testovania

Z testovania vyplýva, že pamäť pridelená funkciou `memory_alloc` nepresahuje pôvodný blok ani neprekrýva doteraz pridelenú pamäť, a dá sa úspešne uvoľniť funkciou `memory_free`.